

ANKARA

PROF. BERNHARD VOGEL
VORSITZENDER DER KONRAD-
ADENAUER-STIFTUNG
MINISTERPRÄSIDENT A.D.

05. OKTOBER 2004

www.kas.de

Avrupa Kimliği ve Değerler Oryantasyonu

Sayın Emre Kocaoğlu,
Sayın Büyükelçi,
Ekselansları,
Sayın Milletvekilleri,
Sevgili Spengler!

Bu akşam Türk Demokrasi Vakfı ve Konrad Adenauer Vakfının ortaklaşa düzenlemiş oldukları etkinlikte bir konuşma yapabildiğim için seviniyorum. Sayın Kocaoğlu, sizinle yapılan işbirliği, bizim açımızdan çok önemlidir. Ben bu akşam bu hususu vurgulayabilmek için de burada-yım. Bugün, sahip olduğum bilgi-leri epeyce artırdım: Partnerleri- mizle birlikte dış işleri, iç işleri, adalet bakanları ve AKP yetkilileri ile yaptığımız görüşmeler, beni çok etkiledi.

Avrupa Komisyonu Türkiye’de yapılan reformların durumu hakkındaki “İlerleme Raporunu” yarın sunacak. Raporun sonuçlarından bağımsız olarak, uzun süreden beri aşikar olan bir şey var ki: Türkiye son yıllarda hatırı sayılır bir hızda değişmiştir.

Bu son derece sevindirici bir gelişmedir. Bu gelişmeyi Türk hükümetine, fakat yanı sıra ülkenin demokratikleşmesini ve modernizasyonunu ileriye götüren ve geliştirmeye devam eden bura-daki bütün kurumlara, teşki- latlara borçluyuz.

Konrad Adenauer Vakfı bu süreçlere elinden geldiğince – ör- neğin eğitim çalışmalarımızla, siyasi ve ekonomi politik diyalog- ğun teşvik edilmesiyle veya yerel yönetimlerin güçlendirilme-sine yönelik katkılarımızla- eşlik etme-ye çalışmaktadır. Konrad Adenauer Vakfının yapmış olduğu

davet üzerine, önümüzdeki ay AKP’nin ve CDU’nun önde gelen temsilci- leri, fikir alışverişinde bulunmak üzere Berlin’e geliyorlar.

Avrupalı devlet ve hükümet başkanlarının Aralık ayında alacakları karar hangi yönde olursa olsun: Bu karar Konrad Adenauer Vakfının Türkiye’deki angajmanında hiçbir şey de- ğiş- tirmeyecektir. Her halükarda ilerleme kaydeden modernizasyon sürecinde Türkiye’ye eşlik edil-mesi önemli bir konu olacaktır. Partnerlerimiz bundan emin olabilirler!

Türkiye ile müzakerelere baş-lanması, bu akşamki günde-mimizin konusu de- ğildir. Buna rağmen, bugün üzerinde konuş- ma yapmam için bana verilen: „Avrupa Kimliği ve Değerler Oryantasyonu” konusu çerçevesinde bu konuya değinmek istiyorum.

AB’nin her genişlemesi –bu yılın Mayıs ayında gerçekleşen en sonuncusu da dahil- Avrupa Top- luluğunun ilkelerine yönelik soruların yeniden gündeme gel-mesine neden oluyor. Avrupa devletlerini ve halklarını birleş- tiren ve topluluğun bütün vatan- daşları tarafından taşınması için gereken müşterek temeli oluş- turan nedir?

Evvelce Robert Schuman “Avrupa girişiminin bir ruha ihtiyacı var” demişti. Bu, prag- matik ve kısa soluklu olarak organize edilemez ve edilmeme-lidir. Ortak bir kimlik, bağlayıcı değerler ve hedefler olmaksızın, topluluk uzun süreli olarak hayat- ta kalamaz.

Konrad-Adenauer-Stiftung e.V.

ANKARA

PROF. BERNHARD VOGEL
VORSITZENDER DER KONRAD-
ADENAUER-STIFTUNG
MINISTERPRÄSIDENT A.D.

05. OKTOBER 2004

www.kas.de

Peki bu nereye dayandırılacak? Türkiye’de şimdiki adıyla Bodrum’da yaşamış olan Yunanlı tarihçi (Halikarnaslı) Herodot, bundan 2.500 yıl önce şunları yazmış: „Ne Avrupa’nın denizlerle çevrili olup olmadığını, ne neye göre isim verildiğini, ne de ona Avrupa ismini verenin kim olduğunu hiç kimse bilmiyor“. Günümüzde de Avrupa’nın neyi temsil ettiğini tanımlamakta güçlük yaşanıyor. Avrupa yalnızca müphem bir coğrafi kavram değil, bilakis her şeyden önce –Fransız filozof Henri-Bernard Lévy’nin söylediği gibi- „bir fikirdir “.

Jean Monnet, Alcide de Gaspari, Konrad Adenauer veya yukarıda bahsi geçen Robert Schuman gibi politikacılar, elli yılı aşkın bir süre önce bu fikre şekil vermeye başlamışlardı. Avrupa, Avrupa Birliği’nde yeni bir öz anlayışa kavuşmuştur. Barışa, istikrara ve refaha duyulan özlem, işbirliği temayülünü ortaya çıkarmıştır. Fakat insanları –öncelikle Batı Avrupa’dakileri- birbiriyle buluş-turan iki totaliter rejimin dene-yimleri ve bakış açılarının da etkisi olmuştur.

İkinci Dünya Savaşından sonra, temel değerler –İnsanlık onuruna saygı, özgürlük, demokrasi, kuvvetlerin ayrılığı, hukuk devleti ve sosyal sorumluluk- topluluk içerisinde asla tartışılmamıştır. Tam tersine: Yukarıda bahsedilen değerlerin hatırlanması, Avrupa halklarının birlikte gelişmesine ilişkin fikri temeli oluşturmuştur ve bugüne kadar da öyle kalmıştır.

Gerçi uzun süre boyunca Avrupa Birliği’nin değerler temeli vatan-daşlar tarafından algılanabilir haldeydi, fakat hemen hemen hiç görünür durumda değildi. “Avrupa” temel hakları, yalnızca Avrupa Topluluğu Adalet Divanı’nın “yazılı olmayan yargıçlık hukuku” diye bilinen şekliyle varlığını sürdürüyor.

Avrupa anayasa sözleşmesiyle birlikte, Federal Almanya Cumhuriyeti eski cumhurbaşkanı Roman Herzog’un önderliğinde tasarlanan Avrupa Temel Haklar Şartı hukuki bağlayıcılık kazanmıştır. Anayasa –temel hakların dışında- bu zamana kadar Avrupa’nın “ruhu” ve “zihniyeti” konusunda eksiklik olarak

hissedilen diğer bazı şeyleri de içermektedir. Daha başlangıçta -2. Maddede- Avrupa Birliği’nin üzerine kurulmuş olduğu değerler sayılmaktadır: „İnsanlık onuru, özgürlük, demokrasi, eşitlik, hukukun üstünlüğü ve insan haklarının korunması.“

Anayasa taslağı, Avrupa Birliği içerisinde – insanlık onurunun dokunulmazlığından yola çıkarak- geniş, müşterek bir değerler temelini mevcut olduğunu orta-ya koymaktadır. Ne var ki, kısa, bütün dünya için anlaşılır ve şeffaf bir metin elde edilebileceğine dair beklenti, yerine getirilmemiştir. Sözleşme taslağı 465 maddeden oluşmaktadır.

Ayrıca anayasanın kabulü AB’nin doğuya doğru genişlemesinden önce de gerçekleştirilemedi. Şimdi ise sayısı 25’e çıkan AB üyesi devletlerin tamamında kabul görüp görmeyeceği, henüz hiçbir şekilde kesin değildir. Yakın zamanda bir Avrupa Anayasası –umut edilen odur- yürürlüğe girecek olsa bile, Avrupa kimliği etrafında süre-gelen tartışmalar bununla bir son bulmayacaktır.

Topluluğun ilkeleri, gelişme olanakları ve hedeflerine ilişkin soru, genişlemeden sonra şimdi daha da ivedilik kazanmıştır. Bu sorunun netice itibarıyla AB’nin bundan sonraki genişleme kapasitesi üzerinde de belirleyici olacaktır. Avrupa Birliği’ni nasıl tanımlıyoruz? Sınırları nereye kadar uzanıyor? AB’nin komşularına karşı olan uzun vadeli ilişkilerini nasıl belirliyoruz? Bugün bu soruya nihai bir cevap vermek için çok erken olurdu fakat birlik içerisinde bu sorunun cevaplarının tartışılmak ve yakın zamanda bu soruya bir cevap bulunmak zorunda olması, bana kaçınılmazmış gibi görünüyor.

Vatandaşların Avrupa Birliği ile özdeşleşmeleri henüz çok düşük düzeyde teşekkül etmiştir. Her halükarda bu özdeşleşmeden istikrarlı ve sürekli bir gelişmeye esaslı bir katkıda bulunması beklenmeyecek kadar zayıftır. Haziran ayında gerçekleşen de dahil olmak üzere, Avrupa Parlamentosunun her seçiminde, seçimlere katılımın oldukça düşük olmasından şikayet edilmektedir. Ulusal

Konrad-Adenauer-Stiftung e.V.

ANKARA

PROF. BERNHARD VOGEL
VORSITZENDER DER KONRAD-
ADENAUER-STIFTUNG
MINISTERPRÄSIDENT A.D.

05. OKTOBER 2004

www.kas.de

olan, Avrupa'yla ilgili olmayan konular odak nokta-sında bulunmaktadır. Avrupa, gö-rünen o ki, politikacıların, bürok-ratların ve partilerin meselesidir fakat vatandaşlar bundan biraz uzak kalmaktadırlar. Netice itibarıyla birlik "yukarıdan aşağıya" doğru oluşturulamaz, "aşa-ğıdan yukarıya" doğru da geliş-mek zorundadır.

Şu soru oldukça ivedidir: Birlik vatandaşları bugünkü entegrasyon sürecini destekliyorlar mı? AB'nin doğruya genişlemesi Almanlarda yalnızca sınırlı bir tasvip görmektedir: Bu, Konrad Adenauer Vakfının 2003 yılı sonlarında yaptırdığı temsili bir anketin en önemli sonuçlarından birisidir: Yüzde 59'luk bir kesim genişleme zamanını erken bul-makta, yüzde 85'lik bir kesim yeni katılan ülkelerden gelecek ucuz rekabet nedeniyle pek çok Alman işletmesinin güç duruma düş-e-ceğinden korkmakta, yüzde 83'lük bir kesim göç hareketinin büyüyeceğini düşünmekte, yüzde 74'lük bir kesim ise kendi iş yerleri konusunda endişe duy-maktadır.

Eski üye devletlerin tümünde şüpheli hakimdir: Göç, iş yeri rekabeti, ücret düşüşü ve suç artışına karşı duyulan korku, hemen hemen her yerde yaygın-laşmıştır ancak sınırlar yeni üye devletlere yaklaştırıldıkça daha da artmaktadır.

Dayanısmaya gösterilen temayül sınırlı kalmaktadır. Avrupa barometresinin anketleri şunları ispatlamaktadır: Şimdiye kadar Avrupa Birliği üyesi olan devletlerdeki insanlar, yeni katılan ülkelere oldukça "düşük güven" duymaktadırlar. Deneyimler, daha fakir ülkelerin birliğe alınmasının AB içerisindeki ka-bullenme temayülü üzerinde olumsuz etkileri bulunduğunu göstermiştir.

Aynı zamanda Avrupa Birliği de birliğe katılan ülkelerdeki parıl-tısını kaybetmektedir. Coşku bazı yerlerde yerini hayal kırıklığına bırakmıştır. Örneğin, yaptıkları halk oylamasında büyük bir çoğunlukla birliğe katılım yönün-de oy veren Letonyalılar ve Estonyalılarda yalnızca yüzde 30'luk bir oranla artık AB üyeliğini iyi bir şey olarak görmektedirler.

Ekonomik kalkınma, beklenilene göre oldukça güç ve uzun süreli olarak gelişmektedir. Sosyal durum herkes için iyileşmemiştir. Hatta pek çok kimse açısından daha da kötüleşmiştir. Moral bozuklukları baş göstermiştir. AB müktesebatın detaylı talepleri genellikle uygun olmayan istekler olarak görülmektedir. Artık Brük-sel'de belirlenen standartlara riayet etmeksizin hiçbir çiftçi tarlasını ekemez, hiçbir girişimci daha fazla yatırım ve üretim yapamaz.

Doğu Avrupa'nın ortasındaki ve orta Avrupa'daki halklar, Sov-yetler Birliği'nin baskısından daha yeni kurtuldukları için, ulusal ege-menliğin ve kültürün, ulusal onur ve gururun Avrupa Birliği'ne karşı ne ölçüde savunulabileceği önemli bir soru haline gelmiştir.

Halen Almanya'da hakim olan genellikle kötümser temel yak-laşıma fazladan katkıda bulunmak istemiyorum. Şüphesiz ki AB genişlemesinin hatırı sayılır risklerine karşılık, büyük fırsatlar da bulunmaktadır. Fakat güven-sizliğin şiddetine ve endişelerin yoğunluğuna, siyasi sorumluluğu bulunan hiç kimse kayıtsız kala-maz. Fırsatlar da ve riskler de eşit oranda dikkate alınmalıdır.

Avrupa Birliği'nin bir kısmı eko-nomik açıdan geri kalmış on yeni üye devletin entegrasyonu ile ka-pasitesinin sınırlarına dayanmış olduğuna ve en son genişlemelerle politik, finansal ve ekonomik açıdan baş edebilmek için daha çok çaba sarf edilmesi gereke-ceğine dair uyarılar, kendiliğinden ortaya çıkan şeyler değildir. Ben bunun da üzerinde, Avrupa Düşüncesi'ne ait profilin çözülme tehdidiyle karşı karşıya olduğuna ve birleştirici gücünü kaybettiğine dair bir tehlike sezinliyorum. Avrupa Birliği'nin politik ve eko-nomik boyutlarının yanı sıra, fikri-ahlaki-kültürel boyutları da ihmal edilmemelidir.

Avrupa Anayasasında değerlere ve demokratik temel prensiplere yapılan atf, kanaatimce güçlü birleştiricilik etkisini artırmak için yetersizdir. Avrupa, evrensel in-san hakları, demokrasi ve öz-gürlükten çok daha fazla bir katkıda bulunmak zorundadır; ayrıca Avrupa benim

Konrad-Adenauer-Stiftung e.V.

ANKARA

PROF. BERNHARD VOGEL
VORSITZENDER DER KONRAD-
ADENAUER-STIFTUNG
MINISTERPRÄSIDENT A.D.

05. OKTOBER 2004

www.kas.de

düşünceme göre üç gelenek açısından da büyük önemi olan değiştiri-lemeyecek bir tarihe sahiptir: Antik Grek-Roma, Musevi-Hristiyan ve aydınlanmacı gele-nek çizgileri.

Tabii ki buradan imtiyazlı ve tekel olma talepleri gibi sonuçlar çıka-rılmaması gerekir. Şüphesiz ki diğer geleneklerin büyük kültür eserleri de Avrupa'ya aittir. Avrupa öteden beri dünya görüşü açısından çoğulcu ve dini çeşit-liliğe sahip bir kıtadır.

Bir Avrupa kimliğine özgü ve bağlayıcı olan husus, benim de tanımlamak istediğim gibi, her şeyden önce Antik, Hristiyanlık ve Aydınlanma geleneklerinin bir araya getirilmesinde ve bunların karşılıklı kritik bir gerilimde tutul-masında başarılı olunmasından kaynaklanmaktadır. Bu gele-neklere ve bunların bileşimlerine sıkı sıkıya tutunulduğu ve bunlara yönelindiği yerlerde, Avrupa in-sancıl ve açık bir topluma şekil verebilmiştir.

Bir örnek: İncil'in yanı sıra, farklı dinlere tolerans gösterilmesi tale-bi de bu tür bir Avrupa kimliğinin mutlaka gerekli esaslarına dahil-dir. Buna göre din özgürlüğü, Avrupa Temel Haklar Şartının doğal bir unsurudur: Birlik, dinlerin çeşitliliğine saygı gösterir (Madde 22) ve din nedeniyle fark gözetilmesini yasaklar (Madde 21, Paragraf 1). Hristiyan, Müslüman, Musevi veya Ateist, hepsi de eşit ve aynı haklara sahip olarak Avrupalı ve Birlik vatandaşı olabilirler.

Avrupa Birliği yalnızca Hristiyan-lardan oluşan bir topluluk değil, bilakis seküler bir değerler topluluğudur. Elbette Hristiyan-lıkla ilgili unsurlarının şüphesiz önemli bir rol oynadığı seküler bir değerler topluluğu. Avrupa'da yaşayan yaklaşık 720 milyon insanın 500 milyondan fazlasının Hristiyan olması sebebiyle, şimdi-ye kadar bütün AB üye devlet-lerinin Hristiyan bir gelenek çizgisinde durdukları görmemez-likten gelinemez.

Konrad Adenauer ve Charles de Gaulle, 1962 yılında Reims Ka-tedralinde Alman-Fransız uzlaş-masını temin ederek, bir çığır açmışlardır.

19. yüzyılda Hristiyan kiliseleri Batı Avrupa'da insanları hor gören milliyetçiliğin yükselişini engelleyememişlerdir. Bunun va-him sonuçlarını hepimiz biliyoruz. Bundan dolayı Hristiyan demok-rat politikacılar için 20. yüzyılda CDU gibi partileri kurmak ve Avrupalı ulus devletlerin uluslar üstü bir biçimde entegrasyonunu insanların kafalarına yerleştir-meye ve bunu gerçekleştirmeye çalışmak kolay oldu.

Avrupa'nın doğu ve batı olarak bölündüğü dönemde, kiliselerin demir perde üzerinden bir köprü kurmaları olağanüstü önem arz etmiştir.

Biz Almanların birkaç hafta sonra Berlin Duvarının yıkılışının 15. yıldönümünü kutlayacak olmamız da kiliselerin bir kazanımıdır. Pek çok durumda hürriyetin kısıt-lanmasına ve zulme karşı direniş gösterilmesine onlar olanak sağ-lamışlardır.

Savaştan sonraki Avrupa birleş-me hareketi günümüzde EVP'yi oluşturan partilerle başlamıştır ve onlar vasıtasıyla "Avrupa düşün-cesi" başarıya ulaşmıştır.

Burada açık olan bir şey vardır: Yeni ahit ne bir devlet öğretisidir, ne de bir devlet felsefesinin yaklaşımlarını içermektedir. Bu nedenle, benim anlayışıma göre bir "Hristiyan Politikası" olamaz. Fakat, davranışlarını Hristiyanlık itikatlarına göre yönlendiren Hristiyan politikacılar vardır. Belirli değer yargılarını izafi-leştiremeyiz. Tolerans, görüşü olmamak demek değildir.

Toplum modelimiz, kişinin fikri üzerine kuruludur. Bu ilkeyi vurgulamak ve aynı zamanda onu tartışarak ta temsil etmek, politikamızın esasını teşkil et-mektedir.

Bizim için önemli olan ve muhafaza etmek istediğimiz diğer koşullar da vardır. Bunlar Avrupa Birliği üyesi olan toplumlarda geniş yankı bulmuşlardır. Aktif bir sivil toplumda yansıyan özgürlük ve sorumluluğun birleştirilmesi. Temsili demokrasinin sağlamlaş-tırılması ve otoriter devlet model-lerinden vazgeçilmesi. Evliliğin ve ailenin, çocukların eğitiminin, kadın erkek eşitliğinin sahip olduğu özel önem. Azınlıkların korunması. Veya -liste bu şekilde devam

Konrad-Adenauer-Stiftung e.V.

ANKARA

PROF. BERNHARD VOGEL
VORSITZENDER DER KONRAD-
ADENAUER-STIFTUNG
MINISTERPRÄSIDENT A.D.

05. OKTOBER 2004

www.kas.de

edip gitmektedir- karşılıklı dini toleransa hazır bulunma.

Hiç şüphesiz bu değerler Avrupa Birliği'nin kültürel öz anlayışını belirlemektedir. Eğer Türkiye'nin AB üyeliği söz konusu olursa, o zaman Türk muhataplarıma şunu sormak zorundayım: Türkiye'deki vatandaşlar bu değerleri taşıyorlar mı? Veya yakında bu değerleri kendilerinin de taşıyacakları konusunda ümit var mı? Türkiye -ortak bir dış ve güvenlik politikasının geliştiril-mesiyle birlikte- egemenliğini geniş kapsamlı olarak topluluğa devretmeye hazır mı? Ulusal ve birlik Avrupası özdeşleşmesi ara-sındaki ilişki ne şekilde olabilir?

Fakat kendime de şu soruyu sormam gerekiyor: Şu anki birlik içerisinde özdeşleşmeye hazır olma ne durumdadır? Daha fazla entegrasyonla başa çıkabilmek için AB devletleri arasındaki bağ yeterince güçlü müdür? Bence Türkiye'nin AB'ye üyeliği yalnızca Türkiye'nin katılım için yeterli-liğiyle ilgili bir sorun değil, bilakis daha çok 25 üye ülkenin birliğe yeni üye alma konusundaki yeterliliğiyle ilgili bir sorundur.

Kopenhag kriterlerinin dördün-cüsü "yeni üyeler alınması konusunda birliğin yeterliliği sahip olmasını, fakat bununla birlikte Avrupa Birliği'nin itici gücünün muhafaza edilmesini" talep etmektedir. Birliğin itici gücünün muhafaza edilmesine ilişkin talep, entegrasyonun yalnızca nicelik sorunu değil, bilakis aynı zamanda bir nitelik sorunu olarak da değerlendirilmesi gerektiğine işaret etmektedir. Bu şu anlama gelmektedir: Birliğe yeni üyeler alınması için girişimde bulunmadan önce, henüz katılmış yeni üyelerin entegrasyonu öncelikli olarak sağlanmalıdır.

1 Mayıs 2004'ün üzerinden henüz birkaç ay geçti. Bu neden-le şimdi zaruri olan, varlığını sürdürebilecek ve hem dış, hem de güvenlik politikası açısından eylem yeteneğine sahip bir devletler topluluğu oluştura-bilecek şekilde, birliğin geliştirilmesidir. Avrupa binası ayak-tadır, fakat henüz her türlü hava şartlarına dayanıklı değildir. Avrupa Birliği'nin genişlemeden önce başarısızlamayan derinle-mesine gelişimi

(entegrasyonu), ön planda olmak zorundadır. Bu, örneğin şu anlamlara gelmek-tedir: Ekonomik ve sosyal düze-yin yakınlaştırılması; AB anaya-sasının tasdik edilmesi ve karar merci kurullar ile yetkilerde re-form yapılması.

AB vatandaşlarının onayı açı-sından da derinleştirme gerek-lidir. Halklar arasında „Biz Duygu-sunu“ güçlendirmek önemlidir. Topluluğun hedef ve amacının tanımlanması söz konusudur.

Güçlü ve eylem yeteneğine sahip bir Avrupa Birliği istiyoruz. Zayıf düşmüş bir Avrupa Birliği'ne Türkiye de ilgi duymayacaktır.

Türkiye'ye vaatlerde bulunuldu. Örneğin şimdi katılım müzakere-lerine başlanıp, başlanmaması gerektiğine karar verilecek. İşte tam bu nedenlerden ötürü ben diyorum ki: İnsan bugün açık bir vicdanla söz veremeyeceği bir vaatte bulunurken, dikkatli olmak zorundadır; yapılabilir, gerçekçi ve birlikte esaslı ilerlemeler sağlayacak olan neyse, onu yapmalıdır. Ben yarın komisyo-nun katılım müzakerelerinin yakın bir zamanda başlatılmasını tav-siye edeceğinden hareket ediyorum. Komisyon, uzun süreli -10 ila 15 yıldan bahsediliyor- ve karmaşık müzakerelere hazırlıklı olunmasına ve bu müzakerelerin sonucu açık olarak yürütüle-ceğine dikkat çekecektir. Bazı devlet ve hükümet başkanları, Türkiye'nin AB'ye alınmasına iliş-kin olarak kendi ülkelerinde referandum yapılmasını gerekli gördüklerine işaret edeceklerdir. Ben, müzakerelerin başlatılması için onay veren bazılarının, bunu müzakerelerin bitiminde artık görev başında olmayacakla-rından emin olarak yaptıkların-dan endişe ediyorum.

Böylesine önemli bir meselede zamana oynamamalıyız, bilakis derhal bir şeyler yapılması için tedbirler almak zorundayız. Sayın Dr. Merkel tarafından tartışmaya açılan ve uzun vadede tam üyelik kapısını hiçbir şekilde kapat-mayan "imtiyazlı ortaklık", daha fazla işbirliği için sarfettiğimiz ortak çabalarımızın gecikmek-sizin devam ettirilmesini iste-mektedir. Ayrıca: Yardım prog-ramlarının artması dahil, gümrük birliğinden, kapsamlı bir

Konrad-Adenauer-Stiftung e.V.

ANKARA

PROF. BERNHARD VOGEL
VORSITZENDER DER KONRAD-
ADENAUER-STIFTUNG
MINISTERPRÄSIDENT A.D.

05. OKTOBER 2004

www.kas.de

serbest ticaret bölgesine geçiş olacak, Türk dış işleri bakanı, ortak dış ve savunma politikasıyla ilgili AB Bakanlar Kurulunun toplantılarına katılacak, Türkiye bir acil müda-hale birliğinin planlanması ve yapılandırılmasında rol oyna-yacak ve AB ordu komutan-lığında temsil edilecektir. Bu ve buna benzer daha pek çok şey kısa süre içerisinde gerçek-leştirilebilir.

bütün gücüyle destek vermek için elinden gelen her şeyi yapmaya devam edecektir.

Bugünden harekete geçmek ve gerçekten somut işler ortaya çıkarmak daha iyi olmaz mıydı?

Türkiye, demokratikleşmenin çok büyük ilerlemeler kaydettiği müslüman bir ülkedir. Kurulu-şundan bu yana (1923), Avrupa'ya yaklaşması, kaydetmiş olduğu gelişmenin özünü oluş-turmaktadır. Hukuk sistemi, İsviç-re Medeni Kanunu ve Alman Ticaret Kanunu modeline göre yapılandırılmıştır. 1.000'den fazla Alman firması Türkiye'de faaliyet göstermektedir.

Türkiye Avrupa'daki kuruluşların ve NATO'nun üyesidir. Avrupa Birliği'nde 3,6 milyon Türk kökenli insan yaşamaktadır ve bunların 2 milyondan fazlası Almanya'da bulunmaktadır. 60.000 Türk giri-şimci Almanya'da yılda yaklaşık 30 milyar Euro'luk kazanç sağlamaktadır (ciro).

Türk kökenli bir rejisör (Fatih Akın) çekmiş olduğu filmle („Gegen die Wand / Duvara Karşı“) Berlin Film Festivalinde Altın Ayı ödülünü kazandı. Tarkan'ın yapmış olduğu Türkçe pop müzik, Almanya'daki liste-lerde ilk sıralarda yer aldı.

Türkiye ile ilişkiler daha önce hiçbir zaman bugünkü kadar yoğun ve dostça olmamıştır. Bun-lar yalnızca tam üyeliğe bağlı olan şeyler değildir.

Türkiye, bizim kendisini ancak destekleyebileceğimiz bir yola girmiştir – biz bu yolda Türki-ye'nin elde ettiklerini taktir ede-rek, geriye kalan güçlükleri aşması için dostça, tarafsızca ve sağduyu ile devamlı desteğimizi sürdüreceğiz!

Konrad Adenauer Vakfı, size her halükarda –katılımdan bağımsız olarak- gelecekte de demokra-tikleşme ve ilerleme yolunuzda